

Justering av en straffbestämmelse i utlänningslagen

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 2008/09:51 Justering av en straffbestämmelse i utlänningslagen. Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslås en justering av en straffbestämmelse i utlänningslagen (2005:716) som innebär att även överträdelser av verkställda beslut om utvisning på grund av brott som meddelats före ikraftträdandet av 2005 års utlänningslag omfattas av bestämmelsen.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 april 2009.

Utskottet tillstyrker propositionen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Ändring i utlänningslagen	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Lagförslaget

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716). Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:51.

Stockholm den 4 december 2008

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (m), Veronica Palm (s), Helena Rivière (m), Ronny Olander (s), Lars-Arne Staxäng (m), Solveig Zander (c), Ulf Nilsson (fp), Kurt Kvarnström (s), Mats G Nilsson (m), Göte Wahlström (s), Lars Gustafsson (kd), Mikael Cederbratt (m), Kalle Larsson (v), Matilda Ernkrans (s), Gunvor G Ericson (mp), Magdalena Streijffert (s) och Stefan Tornberg (c).

Redogörelse för ärendet

I ärendet behandlas regeringens proposition 2008/09:51 Justering av en straffbestämmelse i utlänningslagen. I bilaga 1 finns regeringens förslag till riksdagsbeslut och i bilaga 2 regeringens lagförslag.

Regeringen har inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget. Lagrådet har lämnat lagförslaget utan erinran.

Utskottets överväganden

Ändring i utlänningslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i utlänningslagen.

Gällande ordning

Utlänningslagen (2005:716, UtL) trädde i kraft den 31 mars 2006. I 8 kap. 8–14 §§ UtL finns bestämmelser om utvisning på grund av brott. I 20 kap. 2 § UtL anges att en utlänning som uppsåtligen uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § UtL inte har haft rätt att återvända hit döms till fängelse i högst ett år eller, om brottet är ringa, till böter.

Propositionen

I 2005 års utlänningslag finns det inte någon övergångsbestämmelse som tar sikte på fall där en utlänning återkommer till Sverige i strid mot ett beslut om utvisning på grund av brott som har meddelats enligt äldre bestämmelser. Det har enligt propositionen medfört oklarheter i rättsläget beträffande vad som är att anse som straffbart vid överträdelse av utvisningsbeslut som meddelats enligt äldre lag.

I juni 2007 klargjordes rättsläget genom två domar från Högsta domstolen (NJA 2007 s. 400). I båda fallen ogillades åtal för brott mot utlänningslagen av personer som återvänt till Sverige trots ett i brottmålsdom meddelat förbud att återvända hit. I båda domarna uttalade Högsta domstolen följande. ”Allt talar i och för sig för att det inte har varit lagstiftarens mening att utvisningar som beslutats med stöd av den gamla lagen inte skulle omfattas av straffbestämmelsen i den nya lagen (jfr prop. 2004/05: 170 s. 289 och s. 315). Det får därför antas att det är fråga om ett förbiseende att några övergångsbestämmelser med sådan innebörd inte finns med i den nya lagen. Emellertid hänvisar 20 kap. 2 § i 2005 års lag endast till verkställt beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § i samma lag. Att tolka straffbudet så att det omfattar också utvisningsbeslut enligt 4 kap. 7 § i den gamla lagen skulle stå i strid mot det analogiförbud som legalitetsprincipen ställer upp.”

I propositionen föreslås att straffbestämmelsen i 20 kap. 2 § UtL ska justeras så att även överträdelser av verkställda beslut om utvisning på grund av brott som meddelats före ikraftträdandet av 2005 års lag omfattas av bestämmelsen. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 april 2009.

Förbudet mot retroaktiv strafflagstiftning innebär enligt propositionen att ansvar inte kommer att kunna utkrävas för vistelse i Sverige som innebär överträdelse av äldre utvisningsbeslut fr.o.m. ikraftträdandet av 2005 års lag till dess den nu föreslagna lagändringen träder i kraft.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2008/09:51 Justering av en straffbestämmelse i utlänningslagen (2005:716):

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

2 §

Till fängelse i högst ett år eller, om brottet är ringa, till böter döms en utlänning som uppsåtligen uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § inte har haft rätt att återvända hit.

Till fängelse i högst ett år eller, om brottet är ringa, till böter döms en utlänning som uppsåtligen uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § *eller motsvarande beslut enligt äldre lag* inte har haft rätt att återvända hit.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte om utlänningen har flytt hit av skäl som avses i 4 kap. 1 eller 2 §.

I ringa fall *skall* åtal för brott enligt första stycket inte väckas annat än om det är motiverat från allmän synpunkt.

I ringa fall *ska* åtal för brott enligt första stycket inte väckas annat än om det är motiverat från allmän synpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2009.